

ÕIGUSUUDISED

TARK

Autor:
Tanel Kün
advokaadibüroo TARK
vandeadvokaat

Koostaja advokaadibüroo TARK. Projekti juhib vandeadvokaat Aare Tark

Väljaandja
Äripäeva teabekeskus
Vana-Lõuna 39/1
19094 Tallinn
info: 667 0099
e-post: teabevara@aripaev.ee
www.teabevara.ee

Õigusabi
Advokaadibüroo TARK
Roosikrantsi 2
10119 Tallinn
tel: 611 0900
e-post: info@tark.legal
www.tark.legal

2017. AASTA 1. NOVEMBRIST JÕUSTUSID ÜHISTRANSPOORDI- SEADUSE MUUDATUSED

Ühistranspordiseaduse muudatused näevad ette kokkuleppevedude osutamiseks vajaliku regulatsiooni, sest seni kehtinud ühistranspordiseadus ei olnud kooskõlas linnaliikuvust hõlbustavate uute digitaalsete teenustega. Kokkuleppevedusid ei käsitleta eraldi, vaid kehtivad taksoveonõuded leevenesid ning kokkuleppeveona käsitletavaid teenuseid reguleeritakse takso regulatsiooni raames.

Seega hakkas Eestis kehtima paindlik ja erinevaid huve arvesse võttev tasakaalustatud takso regulatsioon, mis ei tee kompromisse sõitja õiguste suhtes. Endiselt kehtivad vedaja ja juhi hea maine nõuded ning teenindaja andmed peavad olema sõitjale kättesaadavad. Sõiduk peab vastama nõuetele, olema kontrollitud ja kantud asjaomasesse registrisse.

Kokkuleppeveo osutamiseks on vaja taksoveoluba, teenindaja-kaarti ja sõidukikaarti. Seega kehtib ühetaoline loaregulatsioon nii vedaja, sõidukijuhi kui ka sõiduki osas. Taksonduse tegevust ei piirata teeninduspiirkondadega selliselt, et teises teeninduspiirkonnas ei või takso teenust osutada. See tähendab, et kui teenust osutatakse teise kohaliku omavalitsusüksuse haldusterritooriumil, tuleb teenuse osutamisel järgida seal kehtestatud nõudeid.

Takso teenuse osutamine muutus paindlikumaks ja teenust saab osutada ka infoühiskonna teenuse vahendusel (nn platvormi kaudu). Kui takso tellimine ja hinna arvestamine toimub infoühiskonna teenuse kaudu, ei ole sellise veo tegemisel takso meetri kohustuslik ning sõitja tasub infoühiskonna teenuse vahendusel arvestatava hinna alusel. Muudel juhtudel peab kasutama takso meetrit – nt kui teenindatakse sõitjaid tänavalt ja taksopeatusest või kui takso tellitakse kõnekeskuse kaudu.

2018. AASTA 1. JAANUARIST JÕUSTUB ETTEVÕTLUS- TULU LIHTSUSTATUD MAKSUSTAMISE SEADUS

Ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse (ELMS) eesmärk on mikroettevõtluse soodustamine ja mikroettevõtjate maksukäitumise parandamine. Nii lihtsustatakse ELMS-iga teenuse osutamisest ja kauba müügist saadud tulult tekkiva maksukohustuse täitmist. Maksukohustuse täitmise lihtsustamiseks kehtestatakse maksustamise erikord, kus maksustamiseks vajalike andmete esitamine ja maksukohustuse täitmine toimub automaatselt krediitiasutuse kaasabil.

Füüsilised isikud osutavad VÕS-lepingute alusel teenuseid nii juriidilistele kui ka teistele füüsilistele isikutele. VÕS-lepingud füüsiliste isikute vahel on praegu küllaltki aktuaalsed, kuid makstud tasudelt deklareeritakse makse vähestel juhtudel. Eelkõige võib deklareerimata jätmise põhjusteks pidada arvestatavat halduskoormust ja küllaltki kõrget maksukoormust. Füüsilisest isikust teenuse saaja peab enne teenuse saamist sisenema maksuhalduri e-keskkonda ja kandma füüsilise isiku (teenuse pakkuja) andmed töötamise registrisse ning pärast tasu maksmist veel kord e-keskkonda sisenema, esitama varem viidatud andmed deklaratsioonil ning tasuma makstud summalt maksud.

ELMS-iga kehtestatava maksustamise erikorra rakendamiseks tuleb füüsilisest isikust teenuse pakkujal avada krediitiasutuses ettevõtluskonto. Ettevõtluskonto peamine eesmärk on lihtsustada füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule teenuse osutamisest ja kauba müügist tekkiva maksukohustuse täitmist. See lahendus sobib mh ka neile füüsilistele isikutele, kes oma põhitegevuse (nt töölepingu alusel töötamise) kõrvalt osutavad väikeses mahus mõnda teenust või müüvad mõne enda valmistatud toote ehk tegelevad väikeses mahus või periooditi ettevõtlusega.

Ettevõtlustulu maksu objekt on ettevõtluskontole laekunud summa ehk brutotulu. Iga laekumise kohta saadab krediitiasutus info maksuhaldurile, kes arvutab maksukohustuse summa ja teavitab sellest krediitiasutust. Maksuhalduri info alusel broneerib krediitiasutus kontol asjaomase summa. Kalendrikuu jooksul broneeritud maksusummad kannab krediitiasutus maksuhaldurile (ehk füüsilise isiku ettemaksukonto arvestusse) raha laekumise kuule järgneva kuu 10. kuupäevaks. Täiendavaid deklaratsioone väljamakse tegijal ega tulu saajal esitada ei ole tarvis. Ettevõtlustulu maksu määr on 20% protsenti ettevõtluskontole laekunud summast, kui summa ei ületa 25 000 eurot kalendriaastas või 40% ettevõtluskontole laekunud 25 000 eurot ületavast summast kalendriaastas.

SISENDKÄIBEMAKSU DEKLAREERIMINE MAKSUPETTUSENA

Maksu- ja tolliameti (MTA) tehtud maksuotsusega vähendati Äriühingu A deklareeritud sisendkäibemaksu. MTA hinnangul ei soetanud Äriühing A tooteid kahelt Eestis tegutsevalt äriühingult, nagu Äriühing A ise väitis, vaid otse Poolas registreeritud Äriühingult B. MTA seisukoha järgi kasutati Eestis tegutsevate äriühingute nimel väljastatud arveid maksueelise saamise eesmärgil, mis seisnes alusetu sisendkäibemaksu mahaarvamise õiguse saavutamises. MTA hinnangul oli Äriühing teadlik, et Eestis tegutsevad äriühingud ei ole toodete tegelikud müüjad.

Äriühing A ei nõustunud MTA maksuotsusega ja esitas halduskohtule kaebuse otsuse tühistamiseks, sest ostetud tooteid ei olnud võimalik omandada otse Äriühingult B ja seetõttu kasutas Äriühing A Eestis tegutsevate äriühingute teenust, kes vahendas täpselt samu Äriühingu B tooteid, lisades toodete hinnale ka oma kasumimarginaali.

Kohtumenetlusel selgitati välja, et Eestis tegutsevad äriühingud, kes Äriühingule A Äriühingu B tooteid müüsid, ei olnud oma vahendustegevuses iseseisvad ning mõlemad äriühingud tegutsesid Äriühingu A juhendamisel.

Riigikohtu halduskolleegium tödes, et maksukohustuslase juhendamisel tegutseva isiku (variühingu) osalemine tehingute ahelas ei tarvitse alati tähendada maksupettust, tehingute näilikkust ega muud maksuõigusrikkumist. Sel võib olla ka maksudega mitteseotud eesmäärke. Samas on maksukohustuslase vahelülide kasutamisel tehingute tegemise korral kõrgendatud hoolekohustus tagamaks, et maksukohustuslase juhendamisel tegutsevad äriühingud deklareeriks ja tasuksid makse õigesti, sest vastupidine olukord võib olla käsitatav maksupettusena. Selle riski vältimiseks on ostjal võimalus müüja ettemaksukontole käibemaksukohustuse täitmiseks piisav rahasumma ise kanda. Õiguslik võimalus selleks tuleb rahandusministri 19. detsembri 2008. a määrusest nr 51 „Riiklike maksude maksuhalduri poolt

hallatavate nõuete ja kohustuste arvestusse kandmise, tasumise ja tagastamise kord».

Riigikohus selgitas veel, et kauba ühendusesisest soetamist peetakse käibemaksu objektiks, millelt arvestatakse käibemaksu, kuid maksukohustuslasele on võimalik kauba ühendusesisest soetamisest arvestatud käibemaks deklareerida sisendkäibemaksuna tulenevalt käibemaksuseadusest. Järelikult, kui ühendusesisest soetatud kaup müüakse Eestis edasi, ei teki edasimüüjal enne kauba müümist Eestis küll tagastusnõuet, aga ka mitte kohustust käibemaksu maksta. Edasimüüjal tuleb tasuda käibemaks kaupa Eesti äriühingule edasi müües, kuid kauba ostjal tekib sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus. Pärast toote tarbijale müümist saab riik lõpuks lisandväärtuse arvel käibemaksu. Kui Eesti äriühing soetab ise ühendusesisest kaup kindla toote valmistamiseks, saab riik samuti käibemaksu toote tarbijale müümisel. Fiktiivsete edasimüügitehingute kasutamisel tekib niisugusel juhul aga maksueelis olukorras, kui variühingud ei deklareeri või tasu käibemaksu, kuid tegelik ostja deklareerib variühingute arвете alusel sisendkäibemaksu.

Lahendiga saab tutvuda:

<https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=3-14-53226>.

Äripäeva
teabevara
on nutiajastu
tööriist

Äripäeva
TEABEKESKUS

www.teabevara.ee